Eugeniusz Filipowicz

Eugeniusz Filipowicz urodził się 31 grudnia 1903 roku w Koluszkach. Po ukończeniu Kolejowej Szkoły Powszechnej, gdy jego rodzina przeprowadziła się do Kutna, w latach 1918–1924 uczęszczał do Państwowego Gimnazjum im. J.H. Dąbrowskiego w Kutnie. W tym czasie wstąpił do I Kutnowskiej Drużyny Harcerskiej im. Tadeusza Rejtana i został harcerzem. Wyższe studia odbył na Wydziale Samorządowym w SGH w Warszawie. Podczas studiów należał do Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej. Był prezesem Bratniej Pomocy SGH, a w latach 1926-1927 wiceprzewodniczącym Zarządu Ogólnopolskiego Związku Akademickiego Kół Prowincjonalnych.

19 czerwca 1998 roku, Rada Miejska Kutna nadała Eugeniuszowi Filipowiczowi honorowe obywatelstwo miasta Kutna, podejmując uchwałę nr 589/LXIII/98. Jedna z kutnowskich ulic została nazwana jego imieniem.

W czasie wojny polsko-bolszewickiej 1920 strzelec w 37. pułku piechoty, w 1928 ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy w Tomaszowie Lubelskim, od 1929 ppor., następnie por. rezerwy. W czasie studiów był członkiem Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej, prezesem Bratniej Pomocy, w roku akademickim 1926/27 wiceprezesem Ogólnopolskiego Zw. Akademickich Kół Prowincjonalnych, współzałożycielem Akademickiego Koła Wychowanków Kutnowskich. Po powrocie do Kutna zajmował różne stanowiska urzędnicze. Od 1928 pracował w samorządzie terytorialnym pow. kutnowskiego m.in. jako kierownik finansowy, inspektor samorządu gminnego, sekretarz Wydz. Powiatowego.

W 1934 roku przez półtora miesiąca pełnił funkcję burmistrza komisarycznego miasta Kutno. 25 listopada 1936 roku poparty przez PPS został burmistrzem miasta Kutno. Funkcję tę pełnił do września 1939 roku. W okresie pełnienia funkcji burmistrza postawił on sobie za cel rozwój gospodarczy miasta oraz podniesienie poziomu infrastruktury miejskiej (nowe chodniki, ulice, inwestycje wodociągowe i kanalizacyjne). Otworzył nową szkołę powszechną nr 6 w Kutnie, zbudował dwie nowe hydrofornie, dzięki czemu Kutno otrzymało świetnej jakości wodę. Wykupił na Azorach, na potrzeby miasta, grunty – 42 ha dla budowy osiedla kolejarzy z kościołem, szkołą i domem ludowym. Nabył na rzecz miasta park i pałac

Zawadzkiego (obecny Park Wiosny Ludów). Wykupił ziemię pod ogródki działkowe dla bezrobotnych.

W 1938 roku został wybrany na posła na Sejm RP z ramienia Obozu Zjednoczenia Narodowego.

Po wybuchu wojny pozostał w Kutnie do 6 września 1939, pełniąc funkcję szefa obrony narodowej. Po otrzymaniu rozkazu ewakuacyjnego od wojewody łódzkiego zabezpieczył dokumenty i kasę miejską i przekazał je dwa dni później w ręce władz wojskowych w Warszawie.

Członek władz licznych organizacji społecznych m.in. Zw. Pracowników Samorządu Terytorialnego RP, prezes oddziału PCK i Zw. Oficerów Rezerwy w Kutnie. We wrześniu 1939 komendant obrony miasta i dworca kolejowego w Kutnie. Aresztowany przez gestapo w październiku 1939, zbiegł wkrótce po przewiezieniu do obozu jenieckiego w Łodzi. Od stycznia 1940 organizator i komendant Podokręgu Północnego Okręgu Warszawa-Województwo ZWZ. Pracował jako administrator domu w Warszawie i ogrodnik w Budziskach k. Warszawy.

Aresztowany w czerwcu 1941 na punkcie kontaktowym w Warszawie, przesłuchiwany w Alei Szucha i osadzony na Pawiaku w Warszawie, gdzie pracował w podziemnej siatce więziennej. Dzięki pomocy Komendy Głównej AK zbiegł z Pawiaka 3.03.1942 i został następnie członek Komendy Okręgu Polesie AK. Od stycznia 1944 zastępca Komendanta Wojskowego Korpusu Bezpieczeństwa na Ziemiach Postulowanych. Uczestnik akcji "Burza" na terenie Praga Południe, Wawer-Anin. W 1941 awansowany do stopnia kapitana, w maju 1944 - majora.

Po wojnie, w latach 1945-46 pracował w Katowicach, a następnie w Warszawie. Od 1972 roku przebywał na emeryturze. Zmarł 3 marca 1999 roku w Warszawie, pochowany jest na Cmentarzu Komunalnym d. Wojskowym na Powązkach w Warszawie.

Więcej na temat życia i działalności Eugeniusza Filipowicza możemy przeczytać w artykule Rafała Jóźwiaka: Eugeniusz Filipowicz – Honorowy Obywatel Miasta Kutna, [w:] „Kutnowskie Zeszyty Regionalne” t. II, Kutno 1998.

Fotografie zamieszczone w powyższym tekście pochodzą ze zbiorów Muzeum Regionalnego w Kutnie. Dziękuję za umożliwienie ich publikacji.

Bożena Gajewska

